

Minister Zdrowia

Warszawa, 02 lipca 2020

DSZ.050.142.2020.JP

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Jana Filipa Libickiego podczas 10. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 maja 2020 r. skierowane jednocześnie do Prezesa Rady Ministrów oraz do Ministra Zdrowia w sprawie uczestnictwa w nabożeństwach w świątyniach Kościoła katolickiego w Polsce w warunkach epidemii koronawirusa, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji, przygotowanych w oparciu o stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji¹ właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, wykonującego zadania o charakterze administracyjnym z zakresu stosunków państwo-kościół.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że od 30 maja 2020 r. został zniesiony limit osób przebywających w kościołach i pozostałych miejscach sprawowania kultu religijnego². Powyższe regulacje powtórzone zostały również w obecnie obowiązujących przepisach³.

Podkreślić należy również, iż wszystkie dotychczas wprowadzane ograniczenia i nakazy wynikały z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i były modyfikowane, przedłużane bądź

---

¹ Pismo MSWiA znak: BMP-0724-3-3/2020/KSz

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. poz. 964, z późn. zm.) – nieobowiązujące.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. poz. 1066).

liberalizowane w oparciu o przeprowadzaną w gronie ekspertów analizę danych epidemiologicznych oraz z uwzględnieniem umożliwiania obywatelom realizację podstawowych potrzeb życiowych.

Odnosząc się do kwestii prawnych, wskazać należy, że stosunek państwa do Kościoła Katolickiego – jak zauważył Pan Senator - reguluje akt prawa międzynarodowego (umowa międzynarodowa), jakim jest Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisany w dniu 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r., Nr 51, poz. 318).

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ww. Konkordatu, organizowanie kultu publicznego należy do władzy kościelnej zgodnie z przepisami prawa kanonicznego i z zachowaniem odpowiednich przepisów prawa polskiego.

Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia i akty prawa miejscowego. Wszelkie działania Rady Ministrów, w tym będącego jej członkiem Ministra Zdrowia, w związku ze zwalczaniem epidemii wynikają z przepisów powszechnie obowiązujących, a możliwość wprowadzenia ograniczeń, zakazów i nakazów wynika z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń oraz chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.), uzupełnionej przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374), a także aktami wykonawczymi do tych ustaw.

Zgodnie z przywoływanym przez Pana Senatora art. 8 ust. 5 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, władza publiczna może podjąć niezbędne działania w miejscach przeznaczonych do sprawowania kultu i grzebania zmarłych, także bez uprzedniego powiadomienia władzy kościelnej, jeżeli jest to konieczne dla ochrony życia, zdrowia lub mienia.

Nie ulega wątpliwości, że działania podejmowane przez polski rząd w zakresie przeciwdziałania pandemii wirusa SARS-CoV-2 mają na celu właśnie obronę życia

i zdrowia obywateli. Należy zauważyć, że do 26 czerwca 2020 r. w Polsce zanotowano ponad 33 tys. osób zakażonych, z czego ponad 1,4 tys. zmarło⁴.

W swoim stanowisku MSWiA wskazał również, iż przed wprowadzeniem pierwszych, znaczących ograniczeń związanych z pandemią, 11 marca 2020 r., Prezes Rady Ministrów Pan Mateusz Morawiecki spotkał się z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych by poinformować o planowanych działaniach, które wpłyną na działalność tych podmiotów. W spotkaniu tym brał również udział przedstawiciel Kościoła katolickiego.

Jednocześnie władze Kościoła katolickiego w Polsce wielokrotnie wyrażały wsparcie dla działań rządu w zakresie przeciwdziałania pandemii, a także zachęcały wiernych do stosowania się do zarządzeń władz państwowych. Już 13 marca 2020 r., w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemiologicznego⁵, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski (KEP) wydał komunikat, w którym prosił biskupów diecezjalnych o podjęcie stosownych decyzji i dostosowanie liczby osób uczestniczący w nabożeństwach wewnątrz kościoła do zaleceń służb sanitarnych. Natomiast 14 marca 2020 r. wygłosił orędzie telewizyjne, w którym zwrócił się do wiernych o dostosowanie się do wprowadzonych zasad. Podobne treści zawierał komunikat Przewodniczącego KEP wydany 24 marca 2020 r., po wprowadzeniu przez władze państwowe stanu epidemii⁶.

W publikowanych w ostatnim czasie dokumentach hierarchowie Kościoła katolickiego wzywali do stosowania się do zarządzeń rządu oraz pozytywnie odnosili się do proponowanych rozwiązań mających na celu ograniczenie gospodarczych i ekonomicznych skutków epidemii⁷, doceniając dotychczasowe zaangażowanie władz państwowych i samorządowych⁸.

Wyrazy pozytywnego stosunku władz Kościoła katolickiego do działań rządu w przedmiotowym zakresie można znaleźć również w przytaczanym przez Pana Senatora liście Przewodniczącego KEP do Prezesa Rady Ministrów, gdzie wskazano, iż

---

⁴ Źródło <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2> - dostęp 26.06.2020 r.

⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. poz. 433, z późn. zm.) – nieobowiązujące.

⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. poz. 491, z późn. zm.).

⁷ Oświadczenie Rady ds. Społecznych KEP „Czas odpowiedzialności, solidarności, sprawiedliwości” – 26 marca 2020 r.

⁸ Słowo Rady Stałej KEP „Pokój tobie, Polsko!” (św. Jan Paweł II, 1983) – 27 kwietnia 2020 r.

„Kościół katolicki w Polsce z szacunkiem przyjmuje działania państwa polskiego, których celem jest ochrona zdrowia i życia Polaków w sytuacji pandemii”.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że dotychczasowe działania rządu RP w zakresie przeciwdziałania pandemii COVID-19 nie tylko nie stanowią naruszenia postanowień Konkordatu, ale są wspierane i rozumiane przez Kościół katolicki w Polsce.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/